

Samrådsredogörelse för våtmark Danesjö i Kalmar kommun, Dnr 4624-2024

Samrådet är inför tillståndsansökan. För aktuellt samråd så är följande fastigheter och fastighetsägare deltagande i projektet:

- Kalmar Marielund 1:2 Maria Lundén Westlund
- Kalmar Marielund 1:3 Mats Martinsson
- Kalmar Marielund 1:38 Henrick och Katarina Svensén
- Kalmar Kåremo 1:9 Berit Högström och Paul Egfors
- Kalmar Slakmöre 5:1 Ingemar och Anna-Lena Persson
- Kalmar Kåremo 1:8 Anders Jönsson
- Kalmar Kåremo 1:2 Göran Johansson

Samrådsmöte för projektet våtmark Danesjö hölls 2024-06-18 via Teams och följande var närvarande:

- David Hjortenkrans (Länsstyrelsen)
- Sofia Herbertsson (Länsstyrelsen)
- Tuve Lundström (NVI)
- Axel Lindquist (NVI)
- Johan Wegenke (KK)

Samrådsmetod: Efter dagens möte så går man vidare med ytterligare samrådsparter, därefter skrivs samrådsredogörelse som Länsstyrelsen fattar beslut på (betydande eller icke betydande miljöpåverkan) och lämnar synpunkter på vad som ska belysas särskilt i MKB.

Förutsättningar:

Dikesföretag 1906-07 samt 7 markägare som är positiva till projektet. Det föreslås att en vattenregleringssamfällighet bildas i stället och att det finns andelstal beroende på andel våtmark. Pumpstation har tillkommit senare. Används inte året runt utan när man vill sänka av nivån inför odling. David spekulerar i att pumpen behövs eftersom man odlar ner marken. Man har dåligt fall på sträckan nedströms pumpen som hindrar avflödet.

Tuve redogjorde för befintliga diken och kulvertar och genomgång av dikningsföretaget gjordes.

Genomgång av planerad verksamhet:

En genomgång av de olika schakt- och fylltorna gjordes samt tänkt utloppskonstruktion gjordes av Tuve. Våtmarken förväntas få en totalyta på 18 ha, högsta vattennivå blir 14 ha och vid lågvattennivå ca 3 ha vattenyta. Det beräknas schaktas ca 15 400 m³.

Frågan om vattenuttag vid brand, bör kanske finnas med i underlaget. Frågan är nu lyft vid samrådet i alla fall. David tror aldrig att Länsstyrelsen skulle driva ett tillsynsärende om någon tar ut vatten i händelse av brand (annat än räddningstjänsten som har särskilda rättigheter).

Fråga från Länsstyrelsen om schakt och ytor för nyttiggörande respektive kvittblivning. Alla ytor är i princip för att tillåta fortsatt produktion på angränsande mark.

Viktigt att precisera vad påverkansområdet (streckad linje) innebär i kartan. Alltså 0,4 meter över högsta vattenyta.

Tuve säger att tröskelhöjden ska vara +12,3 (RH2000). Tuve beskriver utloppet och pumpbrunnen där det finns möjlighet att sänka av nivån ytterligare genom att sätta dit en pump tillfälligt. Tömningen behöver förknippas med vissa villkor med hänsyn till värden. Pumpbrunnen kan också användas i händelse av brand.

Förslag från David: Den längsgående profilen behöver sätta ut längdmarkeringen 855 där klacken sitter. Hur förhåller sig den tänkta klacken till ursprunglig nivå i diket?

När företaget avvecklas kommer vattenanläggningen (diket) att finnas kvar samt andra dikesbitar som kommer finnas kvar. Hur ska skötselansvaret för dikena (respektive markägare?) se ut efter att dikesföretaget avvecklas? Viktigt att detta tydliggörs.

Kan vara rimligt att pröva upphävandet samtidigt som vattenregleringssamfälligheten. Skulle den senare inte tas i bruk så ska den förra gälla så vi inte hamnar i läget att det helt saknas tillstånd. Även om tillstånd erhålls så kan markägare välja att inte ta tillståndet i bruk och falla tillbaka på det gamla. Tuve svarade att samprövning görs av de två ärendena där ett ianspråktagande av tillstånd för våtmark kommer att innebära att dikningsföretaget försvinner i samma stund.

Genomförandetid? Tar man för lång genomförandetid så blir också tiden längre då folk kan söka ersättning för oförutsedd skada. Tuve säger att man troligen kommer att söka 5 år för genomförande (kortaste tiden) och samma för oförutsedd skada.

Sofia: Hur ser riskbedömningarna ut för skada på järnväg, vägar, fastigheter? Tuve svarar att förutsättningarna utanför området är oförändrat och inga andra fastigheter kommer att påverkas av anläggningen.

Skötsel kommer att ske genom slåtter och bete. Behov av möjlighet för avsänkning för särskilda skötselåtgärder.

David undrar om den angivna förvaltningscykeln (2017-2021) för Bockskärs skärgård. Det verkar den vara vid kontroll i VISS.

Gällande biotopskydd/strandskydd: Behöver eventuellt inventering av andra biotoper såsom åkerholmar. Tex att träd på åkerholmar skadas. Kommunen får bedöma om det är strandskydd eller inte.

Kulturmiljö på Länsstyrelsen (KM) påpekar att tillståndsansökan bör utreda hur våtmarken svarar mot den historiska utbredningen av en sjö på platsen. KM resonerar att det är att föredra att återskapa en kulturmiljö snarare än något som avviker från den.

Sofia angående Klimataspekten: Schakt av torv är vanligen negativt. Bra att det förtydligas vilka typ av ytor som ska schaktas och vad de består av. Tuve: Det är väldigt lite torv kvar enligt de provtagningar som gjorts över hela området.

Viktigt att förtydliga hur den bestämmande sektionen ska se ut och hur den ska fungera för att fördröja utflödet av vatten i takt med att nivån minskar, samtidigt som det har kapacitet att ta emot höga flöden utan att högsta vy överskrids med hänsyn till kringliggande mark.

Angående MKN: Våtmarken "i vart fall inte hindrar uppfyllelse av en nuvarande eller framtida MKN".

Tuve visar karta med sökande fastigheter/ägare och vilka vi bör samråda med. Tuve uppmanar Länsstyrelsen att säga till om de kommer på fler intressenter.

Sofia: hur ser brukningsvärdet ut för den nuvarande marken som kommer påverkas?

Kommer det skapas en djupränna i tröskeln för fisk och förträngning för att fördröja lägsta flödena ytterligare? Tuve säger att skissen på tröskeln ska förtydligas och detaljeras ytterligare så att utformningen blir tydligare.

David: Det bör stå i ansökan att/om man tänkt göra justeringar av utloppet några år efter färdigställandet, men inom loppet av genomförandetiden. Nyttja ”i huvudsak överensstämmande med” formuleringen.

Tuve gick igenom de positiva delarna med en eventuell våtmark på platsen. En betydligt ökad näringsreduktion är att vänta av våtmarken för både kväve och fosfor. Man kan också förvänta sig en reduktion av biologiskt material vilket kan ha stor betydelse för nedströms levande organismer. Våtmarken kommer att ha en stor flödesutjämnande effekt vilket gör att de högsta topparna blir lägre och lågflödesperioderna sträcks ut eftersom våtmarken kan hålla kvar en del vatten till dessa. En ökad generell biologisk mångfald med grod- och kräldjur, sländor och fågelliv är att vänta av området.

Tuve framförde att man dragit slutsatsen att verksamheten inte kan anses medföra betydande påverkan.

Redogörelse för fortsatta samråd:

Fortsatt samråd har hållits med följande närliggande fastigheter:

Marielund 1:7

Marielund 1:34

Marielund 1:8, Trafikverket järnväg

Oppeboda 1:4

Oppeboda 1:3

Kåremo 2:7

Urvalet har gjorts utifrån man har en fastighet inom 500 meter eller finns i anslutning till bäckens uppströmsområde eller dikningsföretagets sträckning.

Det enda yttrandet som inkommit är från Trafikverket som inte har någon erinran (bilaga 1).

Slutsats:

Det finns inget i nuläget som indikerar på att verksamheten skulle kunna förändra förhållanden på andra fastigheter till det negativa. Det finns inget som indikerar någon typ av påverkan utanför verksamhetsområdet. Området är en sänka och dikena uppströms stiger påtagligt varpå dämningseffekter begränsas till området ifråga. Därför dras slutsatsen att verksamheten inte kan anses medföra betydande miljöpåverkan.

Redogörelsen har skrivits av Tuve Lundström med hjälp av Johan Wegenke och Axel Lindqvist.